

[Kalnæs]

forkert deponering af kemikalieaffald i 1950'erne, må disse betænkeligheder tages meget alvorligt. Konklusionen kan måske blive, at man må afpasse flyveaskeproduktionen og dermed kulforbruget efter genanvendelsesmulighederne og i stedet erstatte kulforbrug med vindkraft og anvendelse af naturgas i kraftvarmeværker.

Under alle omstændigheder må energiministeren redegøre for, hvorledes flyveasken på kort og lang sigt er tænkt anvendt eller anbragt.

Kalnæs (SF):

Vi er igennem de senere år i højere og højere grad gået over til at anvende kul på vores kraftværker til elektricitetsproduktion og varmeproduktion, og det er i høj grad sket efter tilskyndelse fra energiministeren. Nu er der det ved anvendelsen af kul, at vi får produceret en mængde flyveaske. Det er af størrelsesordenen 1 mill. til 1½ mill. t om året efterhånden. Derfor har jeg spurgt energiministeren, hvor man skal gøre af al den flyveaske. Kan den genanvendes, eller kan den deponeres?

Nogle synes måske, at det kunne høre under miljøministeren, men når det er energiministeren, der har ansvaret for energiproduktionen og har tilskyndet til at gå over til kulfyring, må det også være energiministeriet, der har ansvaret for at komme med løsninger til, hvordan man skal slippe af med flyveasken. Det er klart, at i den sidste ende er det miljøministeren, der skal godkende de forslag, man kommer med, men jeg synes nok, at forslagene skal komme fra energiministeren, og derfor har jeg rettet spørgsmålet til energiministeren.

Energiministeren (Poul Nielson):

Man kan ikke lave en omelet uden at slå ét eller flere æg i stykker, og man kan heller ikke lave strøm, uden at problemer af denne karakter på den ene eller den anden måde fremstår. Hvis ikke vi må lave strøm ved at brænde kul af, skal vi brænde olie af, og det er både dyrere og miljømæssigt ikke nødvendigvis bedre på grund af svovlindholdet. Hvis vi heller ikke må gøre det på den måde, ja, så må vi lave det på en måde, som jeg tror hr. Kalnæs endnu mindre vil synes om,

og som jo også diskuteres kraftigt i offentligheden.

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøministeren, som har oplyst følgende – og jeg mener, det er korrekt at ekspedere sagen på denne måde, når man ser på, hvem der har ansvar for hvad –:

Den udstrakte overgang til kulfyring giver en stor stigning i mængden af flyveaske. Maksimalt halvdelen af flyveasken vil kunne genanvendes i 1985, under forudsætning af at de udviklingsprojekter, der er i gang, bliver gennemført med et positivt resultat. Både elværkerne og miljøstyrelsen har sådanne projekter i gang, som vil øge genanvendelsesmulighederne. Der er også nordisk samarbejde på dette område.

Der skal laves specielle depoter til flyveasken, som skal lokaliseres og indrettes under hensyntagen til natur- og miljøbeskyttelsehensynet. Det er vanskeligere at finde sådanne arealer, efterhånden som udviklingen forløber. I USA bruger man deponering af flyveaske i kunstige øer, men det har ikke været brugt herhjemme endnu.

Miljøstyrelsen, har jeg fået oplyst, har kendskab til Elkrafts forslag om etablering af en flyveaskeø i Jammerland Bugten. Miljøstyrelsen er af den opfattelse, at en sådan deponering kun bør anvendes som en absolut nødløsning og kun efter meget grundige miljømæssige afvejninger.

Gennem regionplanlægningen er det miljøministeriets hensigt at sikre de fornødne arealer til deponering af flyveaske. I miljøministeriets bidrag til Energiplan 81 vil der blive gjort rede for de miljømæssige konsekvenser af bl.a. dette problem.

Og det er, hvad der kan oplyses nu.

Kalnæs (SF):

Jeg forstod på energiministeren, at man regnede med, at man maksimalt kunne anvende halvdelen af flyveasken i 1985, og det var endda under forudsætning af, at de projekter, som man havde sat i gang som udviklingsprojekter, lykkedes, om man så må sige. Det var genanvendelsen. Derudover er der altså en hel del spørgsmål om deponering af resten, og spørgsmålet om genanvendelsen er altså ingenlunde afklaret. Det er altså noget, man sådan håber på lykkes.